

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
Кафедра практичної психології та педагогіки**

**МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ
(Республіка Польща)**

**ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
Кафедра педагогіки та гуманітарних дисциплін**

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ» Волинської обласної ради**

ОСОБИСТІСТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

**Матеріали
ХІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

м. Львів, 23 квітня 2025 р.

Львів – 2025

Рекомендовано до друку вченою радою факультету психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності 22 квітня 2025 року, протокол № 4.

Рецензенти:

Потапчук Євген Михайлович – доктор психологічних наук, професор;

Повстин Оксана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор.

Особистість в екстремальних умовах: матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (23 квітня 2025 р., м. Львів).
Львів, 2025. 414 с.

Редакційна колегія:

доктор психологічних наук, доцент **Сірко Р. І.** (голова);

доктор педагогічних наук, професор **Аніщенко В. О.**;

доктор педагогічних наук, професор **Литвин А. В.**;

доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник **Руденко Л. А.**;

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник **Вдович С. М.** (упорядник);

кандидат педагогічних наук **Марчук С. С.**;

кандидат педагогічних наук **Шарлович З. П.**

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розглядаються психологічні особливості діяльності особистості в умовах воєнного стану, проблеми психологічного супроводу особистості, яка зазнала травматичного впливу, психолого-педагогічні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців до діяльності в екстремальних умовах, міждисциплінарні аспекти підготовки та діяльності особистості в екстремальних умовах.

Для науковців у галузі психології та педагогіки, психологів-практиків і педагогів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, аспірантів, ад'юнктів, докторантів.

Матеріали подано в авторській редакції.

© Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності, 2025

© Автори, 2025

<i>Інесса Візнюк, Анна Долинна, Сергій Долинний</i>	
Психологічні аспекти професійної діяльності рятувальників ДСНС: вплив емоційного вигорання на ефективність роботи	48
<i>Ліля Дробіт, Софія Сербенюк, Софія Федорчак</i>	
Особливості мовлення осіб із заїканням, спричиненим посттравматичним стресовим розладом	53
<i>Ірина Ковальчук, Оксана Федорчук</i>	
Майндфулнес-практики у запобіганні стресу в умовах соціальних потрясінь	55
<i>Маріанна Компанович</i>	
Самосвідомість як складова побудови запиту супервізанта	59
<i>Людмила Левицька</i>	
Вплив екстремальних ситуацій на психічне здоров'я особистості	63
<i>Оксана Трусевич</i>	
Як це – працювати в умовах воєнного стану?	66
<i>Роман Яремко, Руслана Шаптала</i>	
Забезпечення інформаційної безпеки у Збройних силах України	70
<i>Костянтин Треф'як</i>	
Особливості змін в професійній діяльності психологів-психотерапевтів в часі війни	72
<i>Галина Голя</i>	
Особливості шлюбно-сімейних відносин студентів в умовах воєнного стану	75
<i>Анна Іванів</i>	
Психологічні аспекти адаптації особистості в умовах воєнного стану	79
<i>Маргарита Сторожко</i>	
Професійне вигорання медичних працівників в умовах воєнного стану	82
<i>Анастасія Андрущишин, Яна Юсип</i>	
Адаптація соціальних служб до ризиків відмов транспорту в умовах воєнного стану в Україні	85
<i>Діана Гудзик</i>	
Психологічні особливості копінг-стратегій поведінки підлітків в умовах воєнного стану	87

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

В умовах гібридної війни та інформаційних атак ефективний захист військових інформаційних ресурсів відіграє важливу роль. Сучасні технології дуже допомагають у веденні війни, але вони так само створюють ризики, наприклад витoki конфіденційної інформації та ІПСО (інформаційно-психологічні операції) противника.

За інформаційну безпеку у Збройних Силах України (далі-ЗСУ) відповідає Генеральний штаб. Він організовує виявлення, аналіз та прогнозування потенційних інформаційних загроз, що призводять до погіршення іміджу Збройних Сил, вживає заходів щодо запобігання таким загрозам та їх нейтралізації [2].

Забезпечення інформаційної безпеки у ЗСУ полягає в запобіганні дезінформації, формуванні стійкості особового складу до інформаційного впливу, а також криптографічному захисті даних.

Противник ефективно використовує інтернет-простір для збору розвідданих, поширення фейків та дестабілізації суспільства. Це можуть бути публікації, які підривають довіру населення до військових. Наприклад, відео де ворог, перевдягнутий в українську форму, займається мародерством. Це активно використовується для перетягування людей на свій бік, щоб виявити місця дислокації особового складу або техніки. Важливу роль в інформаційній безпеці відіграє використання соціальних мереж [4, с.165]. Вони виступають не лише способом комунікації, а і середовищем підвищеного ризику. Публікування деталізованої інформації з участю ЗСУ може випадково розкрити важливі позиції військових, маршрути техніки чи навіть плани оборони. Зокрема в роботі волонтерів, коли вони роблять фото-звіти важливо, щоб на публікаціях не було деталей, які можуть викрити розташування особового складу та інших даних. Також зазначимо, що ворог може використовувати ці матеріали в своїх інтересах викривлюючи інформацію. Під час споживання певної інформації, важливо перевіряти її достовірність. Зазвичай, для розповсюдження фейкової інформації росії використовує місцеві або новостворені ресурси, а також посилання створені за допомогою онлайн генераторів. Важливо перевіряти авторів посту. Це стосується і будь-яких коментарів під публікаціями, велика кількість схожих коментарів може свідчити про використання ботів та фейкових акаунтів для розповсюдження паніки. Емоційні заголовки,

наприклад «УВАГА», «ВАЖЛИВО» також можуть бути прийомом поширення неправдивої інформації. Потрібно наголошувати, що інформаційна безпека полягає не тільки в тому, що ми споживаємо, а і що поширюємо [5].

З метою мінімізації ризиків витоків конфіденційної інформації та викриття місцезнаходження особового складу, було затверджено «Інструкції зі зберігання і користування особовим складом Збройних Сил України засобами стільникового зв'язку та іншими електронними засобами». Відповідно до цієї інструкції перебування ЗСУ та інших осіб із засобами стільникового зв'язку та іншими незареєстрованими електронними засобами на військових об'єктах заборонено і разі порушення цих інструкцій військовослужбовці несуть персональну відповідальність [1]. РФ активно використовує технології відстежування сигналів мобільного телефону. Стільниковий зв'язок та інші засоби можуть бути використані для перехвату інформації та визначення місцезнаходження позиції. Неправильне використання мобільних пристроїв може призвести не тільки до загрози особовому складу, а і до поширення паніки серед населення.

Криптографічний захист - вид захисту, що реалізується за допомогою перетворень інформації з використанням спеціальних даних (ключових даних) з метою приховування (або відновлення) змісту інформації, підтвердження її справжності, цілісності, авторства тощо. Враховуючи, що противник активно використовує засоби розвідки та кібератак, надійне шифрування інформації допомагає забезпечити конфіденційність і цілісність військової інформації [3].

Засоби криптографічного захисту інформації поділяються на:

- засоби, які реалізують криптографічні алгоритми перетворення інформації;
- засоби, системи та комплекси захисту від нав'язування неправдивої інформації, що використовують криптографічні алгоритми перетворення інформації;
- засоби, системи і комплекси, призначені для виготовлення та розподілу ключів для засобів криптографічного захисту інформації;
- системи та комплекси, що входять до складу комплексів захисту інформації від несанкціонованого доступу, та використовують криптографічні алгоритми перетворення інформації [6].

Виходячи з вище сказаного, можемо зробити висновок, що забезпечення інформаційної безпеки у Збройних Силах України є одним із ключових чинників ефективності військових операцій та національної

оборони, тому що її відсутність приведе до негативних наслідків та втрати особового складу ЗСУ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Доступ до правди. URL: https://dostup.org.ua/request/112618/response/378532/attach/2/74.pdf?cookie_passthrough=1 (дата звернення: 29.03.2025).
2. Про Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України : Указ Президента України від 30.01.2019 № 23/2019 : станом на 7 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23/2019#Text> (дата звернення: 29.03.2025).
3. Про Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні : Указ Президента України від 22.05.1998 № 505/98: станом на 12 вересня 2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/505/98#Text> (дата звернення: 29.03.2025).
4. Стратегічні комунікації у сфері забезпечення національної безпеки та оборони: проблеми, досвід, перспективи. 2023. 408 с. URL: [https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/12014/1/Збірник%20конференції_СК%2027_09_2023%20\(13.10.\).pdf#page=165](https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/12014/1/Збірник%20конференції_СК%2027_09_2023%20(13.10.).pdf#page=165) (дата звернення: 29.03.2025).
5. Територіальна оборона України G7. Базові принципи інформаційної безпеки для військовослужбовців Сил ТрО ЗСУ, 2023. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=aIhlMwnvJMc> (дата звернення: 29.03.2025).
6. Lviv State University of Internal Affairs Institutional Repository (LvSUIAIR): Головна сторінка. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2006/1/Зачек.pdf> (дата звернення: 29.03.2025).

Костянтин Треф'як

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ-ПСИХОТЕРАПЕВТІВ В ЧАСІ ВІЙНИ

Психологи-психотерапевти відіграють значиму роль у підтримці психічного здоров'я під час війни. Війна продукує виклики, які вимагають адаптації підходів до психологічних консультацій та психотерапії. Війна впливає на психічне здоров'я як цивільного населення, так і військових, що зумовлює необхідність зміни стратегій психологічно-психотерапевтичної допомоги. Війна суттєво змінила життя українців, психологи-психотерапевти, будучи свідками війни, консультують клієнтів, які постраждали від наслідків війни і переживають втрати, які супроводжуються травматизацією та травматичними переживаннями. Через це, під час воєнного стану, психологи-психотерапевти можуть зіштовхнутися із значним психологічним та емоційним напруженням,